

DE PINGOEÏNS.

DOOR

J. HENDRIK VAN BALEN.

»Onder alle vogels is het geslacht Pingoeïn onze bijzondere belangstelling overwaard, omdat wij hier te doen hebben met een vogel, die zich aan zijn eigenaardige levenswijs op het nauwst heeft aangepast en daardoor, door hare geheele lichaamsbouw, afwijkt van den als typisch geldenden vogelvorm.«

Met deze woorden begint dr. ALEX. SOKOLOWSKY zijne beschrijving van de pingoeïns.

»De systematische plaats van dezen vogel,« zegt hij, »heeft, tengevolge van zijn tot het uiterste ontwikkelden lichaamsvorm, verschillende moeielijkheden opgeleverd. Een groot aantal schrijvers vereenigde de Pingoeïns of *Impenne* met de *Alcidae*, *Colymbidae* en *Podicipidae* tot eene bijzondere groep, de *Urinatores*, (*Pygopodes*, *Pteropteri*). In den jongsten tijd is FÜRBRINGER, op grond van zorgvuldige anatomische onderzoekingen tot een geheel ander besluit gekomen, doordat hij de Pingoeïns als het naast bij de *Tubinares* of kokerneuzen (waartoe de stormvogels en albatrossen behooren) staande, beschouwt, ofschoon deze goed ontwikkelde vleugels hebben. Maar behalve anatomische gronden, spreken ook geografische feiten voor de juistheid dezer zienswijze. Want zijn Pingoeïns geheel beperkt tot de zeeën en de kusten van het zuidelijk halfrond, ook de kokerneuzen geven de voorkeur aan dezelfde streken en talrijke vertegenwoordigers van dit vogelgeslacht bewonen nog tegenwoordig de antarctische streken. Op grond van deze waarnemingen is FÜRBRINGER van meening, dat de aanvankelijk met goede vliegwerktuigen toegeruste pingoeïns gaan-

deweg van geringere breedten van het zuidelijk halfrond, zich verbreid hebben naar de antarktische streken, dáár rijkelijk en gemakkelijk te bemachtigen voedsel vonden en daardoor er toe gebracht werden een leven als watervogels te leiden. De gevolgen waren, dat hun duikvermogen meer en meer ontwikkeld werd, maar hun vliegvermogen in dezelfde mate verminderde en ten slotte geheel verloren ging. Toen gedurende de ontwikkelingsperioden der aarde, in hunne woonplaatsen, de ijstijd aanbrak, en daardoor de voorwaarden voor hun bestaan veranderd en bedreigd werden, waren zij, tengevolge van hunne organisatie, door een buitengewoon ontwikkeld zwemvermogen, instaat naar warmere streken terug te keeren. Drijvende massa's ijs kwamen hun daarbij uitstekend te pas. Dientengevolge is hunne tegenwoordige verbreiding als een secundaire te beschouwen.«

Dr. WILHELM HAACKE is van oordeel dat de pingoeïns op den laagsten trap van ontwikkeling staan. Zij zijn waarschijnlijk onafhankelijk van alle andere vogelorden ontstaan en hebben zich reeds ten tijde van het ontstaan der oude stootvogels (roofvogels) van de overige afgescheiden. Bij weinig ontwikkelde dieren is het volstrekt niet uitgesloten, ja, waar het thans nog levende vertegenwoordigers van zulke groepen betreft, zelfs regel, dat zij een hoogst eenzijdige aanpassing aan hunne levenswijze vertoonen, en dit verschijnsel is bij geen vogelgroep grooter dan bij de pingoeïns. Men zou ze de vischen of de dolfinen onder de vogels kunnen noemen. Hunne vleugels zijn geheel tot roeiriemen omgevormd en kunnen in geen geval meer tot vliegen dienen. De slagpennen zijn in dezelfde mate verschrompeld en de dekvederen der vleugels gelijken op schubben. Schubachtig zijn ook de vederen van de rest van het lichaam. De beenen zijn ook ver naar achteren geplaatst, zoodat de dieren op het land, als zij niet op de manier der zeehonden op den buik liggen, een rechtsopgaande houding aannemen en langzaam waggelend gaan. De voeten dienen echter niet als roeiorgaan maar als stuur; zij worden bij het zwemmen ver naar achteren gestrekt en regelen door hunne bewegingen de richting welke de met behulp van zijn vinctige vleugels zwemmende vogel neemt. Een onder water voortzwemmende pingoeïn heeft buitengewoon veel gelijkenis met een dolfin; hij voert de moeielijkste en snelste bewegingen uit, zoodat een in zijne nabijheid aanwezige visch gemakkelijk zijn buit wordt. Voor het grijpen der buit is de zijdelings saamgedrukte met scherpe insnijdingen voorziene snavel, die bij de eene soort meer, bij den andere minder dien vorm vertoont, buitengewoon geschikt en de tong is met

groote spitse wratten bezet, welke naar achter gericht zijn en weerhaken vormen, zoodat een visch welke hij gegrepen heeft niet gemakkelijk kan ontkomen. In overeenstemming met de sterke ontwikkeling van de vleugels als roei-organen, bezit het borstbeen een hoogen kam. In geen geval hebben de pingoeïns iets uit te staan met de andere zwem- en duikvogels of met de alken, waartoe men ze vroeger gebracht heeft. De anatomische onderzoekingen hebben daarentegen bewezen, dat zij met geen andere vogelsoorten nader verwant zijn.

Of de pingoeïns, die thans nog slechts in het westen van Zuid-Amerika den equator overschrijden, en wier hoofdgebied de kusten van Nieuw-Zeeland, Australië, Zuid-Afrika, het zuidelijke gedeelte van Zuid-Amerika, alsmede de Antarctische eilanden zijn, ooit bewoners van het noordelijk gedeelte van den aardbol zijn geweest, is te betwijfelen, want overblijfsels van uitgestorven pingoeïns zijn hier niet gevonden; wel behoort een groote uitgestorven pingoeïn tot het eoceen van Nieuw-Zeeland, waar ook heden nog een hunner voornaamste woonplaatsen is.

Dr. NORDENSKJOLD vond in 1901 op het Seymour-eiland, in het Zuidpool-land, onder fossielen de overblijfsels van een pingoeïn.

»Hier deed ik«, schrijft hij, »een buitengewoon interessante vondst, bestaande uit de rondom verstrooide beenderen van een gewerdier. Een andere bestemming kon ik op deze plaats niet maken.«

Later bleek, dat dit de beenderen waren van een pingoeïn, die beduidend grooter moet geweest zijn, dan de grootste thans levende soort, de keizers-pingoeïn. In ieder geval was de waarneming op zichzelf interessant, omdat hierdoor bevestigd werd, dat de pingoeïn in lang vervlogen tijden, waarschijnlijk reeds in de tertiaire periode, in de antarctische streken inheemsch was.

De pingoeïns zijn derhalve in ieder geval zeer laag staande vogels, wier voorvaderen zeker gevlogen hebben, maar die zich reeds vroeg aan het leven in het water hebben aangepast. Met het oog hierop is het opmerkelijk dat de Patagonische pingoeïn zijn eieren tusschen de pooten draagt, waar zich huidplooiën hebben gevormd, tot het opnemen der eieren. Wij vinden dus in deze groep van laag geplaatste vogels, ten minste bij deze eene soort, misschien ook bij andere, nog een soort van verzorging van het broedsel, welke gelijkenis vertoont met die welke wij voor de oudste vertegenwoordigers der vogelklasse hebben aangenomen.

Ook Dr. S. wijst op het sterk ontwikkelde zwemvermogen van de pingoeïns.

Wat hun afzonderlijke organisatie aangaat wijst alles op een zoo sterk mogelijk ontwikkeld zwemvermogen. Tengevolge hiervan heeft hun lichaam den kegelvorm aangenomen. De beenen zijn ver naar achteren gegaan terwijl de vleugels hunne bestemming als vliegorgaan totaal hebben verloren en vinachtige roeiorganen zijn geworden. Van daar dat de naam vinduikers (*Aptenodytiornithes*) volkomen gerechtvaardigd is.

Deze orde kan men rangschikken in zes verschillende groepen, n.l.: *Aptenodites*, *Pygoscelis*, *Catarrhactes*, *Megadytes*, *Eudyptula* en *Spheniscus*. Deze in verschillende anatomische en uiterlijk voorkomen van elkander verschillende dieren, hebben een reeks van kenmerken gemeen, die, afgezien van hunne gemeenschappelijke afstamming, terug te brengen zijn tot een in het algemeen overeenstemmende levenswijz. Hun reeds boven genoemde lichaamsvorm herinnert meer aan dien van een dolfijn en een rob dan aan dien van een vogel. Ook gelijken de pingoeïns in hunne bewegingen zeer veel op deze dieren. Hun lichaam is er voortreffelijk voor gevormd om het water te doorklieven en hunne vinroeivleugels veroorloven hun voortdurend en snel te zwemmen en te duiken. Op het land zijn daarentegen deze dieren zeer onbeholpen, ofschoon zij bij het voederen van hunne jongen, door onvermoeid heen en weer loopen en klimmen van het strand naar hunne op rotsen gelegen nestplaatsen, een buitengewone volharding toonen. De vederen zijn tot schubachtige dingen vervorind, terwijl aan de vleugels de slagpennen ontbreken. Het bijna voortdurende verblijf in het water verdert daarentegen een bijzondere verzorging van de huid, voor welke de Natuur door een voortdurende afscheiding van een olieachtige vloeistof gezorgd heeft.

Ook de luchthoudende, zoogenaamde pneumatische, beenderen van den tot vliegen geschikten vogel zijn niet aanwezig, omdat het specifieke gewicht van hun lichaam geen vermindering noodig heeft. Daarom zijn hunne beenderen niet alleen zwaar, maar ook dik en hard, daar het voor hun zwemvermogen sterk ontwikkeld spierstelsel en de druk van het water bij het duiken dit vorderen. Ter ondersteuning van de vinroeivleugels dienen de krachtige en korte beenen, welks breede voetwortel een met vier naar voren gerichte teenen voorzienen voet draagt, waarvan de drie grootste teenen door zwemvliezen verbonden zijn. Beantwoordend aan hun uit schaal- en weekdieren en visschen bestaand voedsel, hetwelk zij ten deele van de koraalriffen afzoeken of tusschen de zeegewassen weghalen, bezitten zij een krachtige zijdelings samengedrukten snavel. Hebben de vleugels

hunne oorspronkelijke beteekenis verloren, de staart dient ook niet meer als stuurtoestel bij het vliegen en is geheel verschrompeld. De tot borstels vervormde vederen dienen het dier bij het rechtopzitten tot steun van het lichaam. Bij *Aptenodytes* bestaat de staart uit 20 vederen, bij *Pygoscelis* en *Catarrhactes* wordt hij door 12 tot 14 of 16 betrekkelijk langere vederen gevormd. *Megadyptes* bezit weer 20 staartveeren, die echter zeer kort zijn. Zeer kort is vooral de staart bij *Eudyptula* en *Spheniscus*, bij wie hij uit 16, 18 of 20 veeren bestaat.

De beide soorten van het geslacht *Aptenodytes* zijn zonder twijfel de schoonste vertegenwoordigers van de Pingoeïns. Onder deze neemt de Konings- of Reuzenpingoeïn (*Aptenodytes patagonica*, Pennant) de eerste plaats in. Zijn verbreidingsgebied strekt zich uit van de Straat van Magelhaens over de Falklands-eilanden, Zuid-Georgië, de Marion-eilanden, de Kerguelen tot de Macquarie-eilanden. Deze soort bezit een naar verhouding lange, aan de punt ietwat gebogen en tusschen de kaaktakken van den ondersnavel bevederden snavel. Het dier is zeer kenbaar door zijn opvallende kleur, daar kop, nek en keel bruinachtig zwart, een vlek achter het oor, waarvan een smalle streep naar de zijden van den hals loopt, levendig eigeel zijn.

De tweede soort van dit geslacht Forsters-pingoeïn (*Aptenodytes Forsteri*, G. R. GRAY), wiens vaderland zich uitstrekt over de kusten van Antarctus vertoont, onder andere afwijkende kenteekenen, eveneens een gele vlek achter de ooren, die echter naar de zijden van den hals niet wordt voortgezet.

Ook het geslacht *Pygoscelis*, hetwelk drie soorten omvat, heeft haar verbreidingsgebied van af de Straat Magelhaens tot de Macquarie-eilanden en zuidelijk tot de kusten van Antarctus.

De soorten zijn: *Pygoscelis papua*, FORSTER, *P. adeliae*, HOMBRON en JACQUINOT en *P. antarctica*, FORSTER. Onder deze is de eerste soort, die bekend is als de Ezels-pingoeïn, bijzonder kennelijk door een opvallende witte, dwars van de oogen over den kop loopenden band. CARL HAGENBECK te Hamburg had er indertijd twee in zijn dierentuin, prachtige exemplaren. Zij zijn, in verhouding tot de vorige, betrekkelijk groote vogels, met een tamelijk langen snavel, grijs op de bovendeelen en verblindend wit op de onderdeelen. De dieren zijn buitengewoon tam, loopen hun oppasser als honden na en nemen de visschen uit zijn hand aan.

Het nu volgende geslacht *Catarrhactes*, BRISSON, bezit vijf soorten, n.l.: *Catarrhactes chrysocome*, FORSTER; *C. pachyrhynchus*, G. R. GRAY; *C. Sclateri*, BULLER; *C. Chrysolophus*, BRANDT en *C. Schlegeli*,

FINSCH. Hunne verbreiding strekt zich uit over de kusten van Vuurland, de Falklandseilanden tot aan die van Nieuw-Zeeland. Onder de soorten van dit geslacht is de als Goudduiker of Goudharige pingoein bekende *Catarrhactes chrysocome*, FORSTER, de bekendste. Deze heeft de grootte van een eend, heeft aan weerszijden boven de oogen een gele pluim, die levendig afsteekt tegen de zwarte kleur van kop, hals, rug, zijden en vleugels, terwijl de onderdeelen verblindend wit zijn. Ook van deze soort heeft CARL HAGENBECK er indertijd verscheiden ingevoerd en het gadeslaan van deze dieren, vooral hunne bewegingen bij het loopen, is voor den natuurvriend hoogst belangrijk.

Een tot het oosten van het zuidelijk wereldrond beperkte verbreiding kenteekent de zich hierbij aansluitende soorten der beide geslachten *Megadyptes*, MILNE—EDWARDS en *Eudyptula*, BONAPARTE. De eenige soort van het eerste, *Megadyptes antipodum*, BULLER, bewoont het Campbell-eiland, de Aucklands-eilanden, de Steward- en Zuider-eilanden, Nieuw-Zeeland en de Chatham-eilanden. Als kenteeken van dit geslacht zij o.a. genoemd, dat de boven de oogen staande goudgele pluimen zich boven de kruin van den kop met elkaar vereenigen. In tegenstelling hiermede ontbreken die sieraden geheel bij de soorten van het geslacht *Eudyptula*, BONAP. Dit zijn *Eudyptula minor*, FORSTER en *E. albosignata*, FINSCH. Deze zijn bekend van de kusten van Zuid-Australië, Tasmanië. Nieuw-Zeeland en de Chatham-eilanden.

Vat men de tot nu toe beschreven pingoeïn-vormen samen als Borstel-pingoeïns, de buitengewoon gering ontwikkelde staart van het laatste geslacht *Spheniscus*, BRISSON, heeft deze den naam van Kortstaart-pingoeïns bezorgd. Hare verbreiding strekt zich uit van Kaap de Goede Hoop, westwaarts tot de Falklands-eilanden en de Straat van Magelhaen, noordwaarts tot de oostkust van Noord-Amerika tot Peru en de Galapagos-eilanden en aan de westkust tot Rio-Grande-do-Sul. Als soorten van dit geslacht noemen wij: *Spheniscus demersus*, STEPHEN; *Sph. Humboldtii*, MEYER; *Sph. Magellanicus*, FORSTER en *Sph. mendiculus*, SUNDEVALL. De meest bekende daarvan is de Bril-pingoeïn (*Sph. demersus*, STEPH.), van de kust van Zuid-Afrika. Van deze soort zijn ineermalen exemplaren naar Europa gekomen. Een nauwgezette waarneming aan exemplaren in den zoologischen tuin te Berlijn hebben twijfel doen ontstaan of *Spheniscus Humboldtii*, MEYER en *Sph. Magellanicus*, FORSTER wel als bijzondere soorten zijn te beschouwen. Waarschijnlijk is het dezelfde vogel op verschillende leeftijden, waarbij de scherp uitkomende

donkere bandteekening eerst op lateren leeftijd te voorschijn komt. In hoeverre hetzelfde van toepassing is op de andere soorten, is niet uit te maken, maar onmogelijk zou het niet zijn, dat op die manier het aantal soorten aanmerkelijk verminderde.

Omtrent het leven der pingoeïns hebben inzonderheid in den laatsten tijd de deelnemers aan de Deutsche Diepzee-expeditie gelegenheid gehad waarnemingen te doen. CHUN, de leider van deze expeditie schrijft in zijn reisverhaal »*Aus den Tiefen des Weltmeeres*«, omtrent het voorkomen van de Goudduikers of Kuifpingoeïns (*Catarrhactes chrysocome*, FORSTER), het volgende: »Het door de inwerking van het water ontstane labyrinth van basaltblokken aan de Gazellenhaven op Kerguelenland, dat met korst en bladmossen van allerlei kleur is bedekt, is de typische woonplaats van de Kuifpingoeïns. In de beschermende holen der basaltblokken zitten de wijfjes in hun kunsteloos nest, als men het nesten noemen mag, de met mest bedekte plekjes, en broeden op hun eene ei, dat gewoonlijk erg vuil is. De mannetjes zijn onophoudelijk bezig de wijfjes van voedsel te voorzien, terwijl zij, met beide beenen te gelijk voortthuppelend, de rotsen afgaan. Komen zij aan het water, dan plonsen zij er ineens in.«

Nergens heeft CHUN pingoeïns in zoo'n groot aantal gezien als bij een boottocht naar de rotsen aan de Kerstmishaven op Kerguelenland. Hier waren ook Ezelspingoeïns, die bijna een meter hoog waren. In tegenstelling met de beweeglijke Kuifpingoeïns zetten zij langzaam en waardig de eene voet voor den andere. Met een blijkbaar welgevallen worden de vederen op rug en buik geordend; af en toe rekken zij den hals uit en met den snavel in de hoogte laten zij een levendig: Kree, kree, kree hooren. Gewoonlijk staan zij echter met ingetrokken hals en schuin naar boven gerichte kop als onbewuste filosofen daar, bijna stikkend in het vet, en geduldig afwach- tend dat hun vederkleed vernieuwd zou zijn, want het was toen in den ruitijd. Ter halverhoogte aan de steile hellingen van de kraterwanden van St. Paul, troffen de reizigers een andere soort van het geslacht *Catarrhactes*, *C. chrysolophus*, BRANDT, aan. Terwijl op de Kerguelen de wijfjes van den kuif-pingoeïns nog broedden, waren hier onder een milder klimaat de jongen reeds uitgekomen en hadden voor een deel reeds de grootte der ouden bereikt. De dieren verwisselden, volgens CHUN, het nestkleed: »Als een dikke wollen pels, die hier en daar reeds te zien was, zaten de nieuwe vederen er op. Daar duizenden jongen aan het ruien waren en het voorkomen hadden alsof zij gekleed waren met pelzen, die erg door de motten waren aangetast,

warrelde de lucht van de vederen, alsof er een sneeuwstorm woedde. De nesten waren zeer kunsteloos en bestonden alleen uit een kleinen bundel gras, als onderlaag. Hun voedsel bestond voor het meereendeel uit inktvisschen, waarvan de schilden overal verspreid lagen. Volgens CHUN zijn de paden waarlangs de pingoeïns zich sinds eeuwen van de hooge rotsen, de Ninepin-rots, naar het strand begeven, te herkennen. Met den in zee gevangen buit in den krop, maken zij dien moeielijken weg opwaarts vele malen. In weerwil van deze moeielijke manier van voedsel bijstelen, waren de jongen buitengewoon vet. Gedurende het voederen schijnen de ouden er voor te zorgen dat geen vreemde jongen zich bij hen indringen, want zij waken er voor dat de jongen ver van elkander staan.

Ook Dr. OTTO NORDENSKJOLD heeft, gedurende zijn tweejarig verblijf in Antarctis, een uitstekende gelegenheid gehad de pingoeïns waar te nemen en geeft een typische beschrijving van hun voorkomen naast een uitvoerige omtrent hunne levenswijze, die wij hier laten volgen:

»Maar weldra trok een andere diersoort onze opmerkzaamheid in zóó hooge mate, dat wij in de eerste oogenblikken op niets anders acht sloegen, nl. de pingoeïns, eigenaardige wezens, vogels die niet kunnen vliegen, maar die zich als visschen in het water bewegen. Ik had op Vuurland en de Falklands-eilanden vroeger reeds dikwijls pingoeïns gezien; zij komen ook aan de zuidkust van Zuid-Amerika en aan de Westkust van Afrika voor, zelfs heel noordelijk in de streek der keerkringen. Doch daar treft men overal slechts dwergachtige soorten aan, maar hier, in de ijsmassa's van den Zuidpool, leert men ze in al hun kracht kennen, deze eigenaardige vertegenwoordigers der antarctische wereld. Reeds daarbuiten in het water ontmoet men deze zonderlinge wezens, waarvan niemand, die ze niet kent, kan zeggen tot welke diersoort ze behooren. In lange, regelmatige rijen komen ze aanzwemmen, bij honderden en honderden te gelijk, en de een na den ander heffen zij de cylindervormige lichamen uit het water op en zakken weder in, duikend en hun weg als visschen onder de oppervlakte van het water vervolgend. Bij het gezicht van zulke schuren, denkt men aanvankelijk onwillekeurig aan vliegende visschen, welke wij in tropische zeeën zoo dikwijls hebben gezien. Dat het vogels zijn, die daar voortsnelen, op die gedachte komt men niet, als men niet nu en dan een dezer wezens op de oppervlakte zich zag voortbewegen, maar ook dan nog komt weinig meer dan de ronde zwarte kop boven water uit. Men kan dan ook van de pingoeïns zeggen, dat zij in zekeren zin een overgang vormen tusschen visch en

vogel, dezelfde plaats innemend, welke de zeehond onder de zoogdieren inneemt.

Het interessantst zijn echter de pingoeïns aan land, daar waar wij hen thans ontmoeten. Zij leven in groote koloniën van vele duizenden individuen naast elkaar, zóo dicht bijeen, dat men haast geen leeg plekje kan vinden om er den voet neer te zetten, en zich een weg tusschen hen door te banen. Zij gedragen zich, zoo lang men hen niet stoort, heel kalm; maar zoodra men hunne nesten nadert, ontstaat er een gekakel en gesnater, dat geen einde neemt. Zoo'n vogelkolonie stinkt naar de guano, die in een dikke laag den grond bedekt, en men waagt zich slechts weifelend in die levende massa, waar men u van alle zijden de levendigste ontevredenheid toont. In elk nest ziet men één of twee, somtijds ook drie ruige, vuile, wollige jongen, op kleine klompjes klei zonder vorm gelijkend en zij worden door vader en moeder ijverig tegen de indringers beschermd, die zij waarschijnlijk voor reusachtige vertegenwoordigers van hun geslacht houden.

En hoe zonderling het hem, die deze dieren nog niet heeft leeren kennen, ook moge schijnen, is de gelijkenis tusschen mensch en pingoeïen zóo opvallend, dat het niemand, die hen daarbuiten in de vrije natuur bestudeert, ook maar een oogenblik kan ontgaan. Merkwaaardig vooral is hun voorkomen. Men stelle zich voor een klein, rechtopgaand wezen, iets meer dan een voet hoog, op twee beenen, met een lichaam, dat bijna overal even dik is, grooten ronden kop en twee smalle, verschrompelde vleugels, die, als de vogel loopt, zeer geschikt voor armen kunnen worden gehouden, waarvan de handen in den wijden jas gestoken zijn; de rug is glinsterend zwart en loopt uit in langen staart, die levendig herinnert aan de slippers van een rok. De borst is verblindend wit, met een zwarten band om den hals en de buik steekt een beetje vooruit. De geheele verschijning vertoont de komische figuur van een eleganten, ouden, corpulenten heer in zwarten rok, wit vest en zwarten das gekleed, die met een ietwat waggelenden gang en in een eenigszins gemaakte, maar waardige houding aan het strand rondtrippelt.

De soort, die ik hier beschreven heb, de meest gewone hier, draagt den naam van *Pygoscelis antarctica*, maar daarnaast komt nog een andere, grootere soort voor, met een breeden, rooden snavel, *Pygoscelis papua*. Het was hier bijna de eenige keer, dat ik deze beide soorten bij elkaar zag, die aan de Oostkust van Grahamsland niet voorkomen, en ik vrees daarom, dat mijn kennismaking met hen te vluchtig was, om hun levenswijze te schilderen. Daarnaast komt als zeldzaamheid nog een andere veel schoonere vorm, met een groote,

gele pluim of kuif op den kop voor, een soort uit de familie der *Catarrhactes*.

Onvergetelijk zijn ook voor mij die wandelingen des avonds aan het strand, als de volle maan zich door de wolken boorde en de pingoeïns in lange rijen opgesteld waren, steeds bereid een praatje te houden.

De kolonie, die ons bij deze gelegenheid van zoo onschatbaar nut was, was niet bijzonder groot. Ik schatte het aantal jongen op 2500. De ouden ziet men omstreeks dezen tijd zelden bij elkaar, maar in een zoo slecht jaar als wij daar hadden, kon men zeker gemiddeld op niet meer dan één jong per nest rekenen. Daarna gerekend, zou het getal ouden 5000 bedragen. Zooals al gezegd is, hadden de jongen hun donskleed reeds bijna geheel afgeworpen en in verband daarmee waren zij ook begonnen met hun zwemoefeningen, dikwijls in heele scharen en onder leiding van eenige oude vogels. Zij doken reeds zeer goed, maar fladderden nog een beetje onbeholpen met de vleugels in het water. Zij werden nu ook weldra door de ouden verlaten, omdat deze zich weer in groot aantal aan het broeden wijdde. ELEKÖFF stelde vast, dat de later uitgekomen jongen veel vetter waren dan die van de eerste broed-periode, wien de speklaag bijna geheel ontbrak.

Voedsel konden de jongen zichzelf nog niet goed verschaffen en de ouders zamelden het nog voor hen op. Ik neem namelijk aan dat vader en moeder daaraan deelnamen. Wil men zich een voorstelling er van maken, hoe zoo'n oude pingoeïn zijn dag doorbrengt, dan diene daartoe het volgende: Vroeg in den morgen gaan de dieren naar zee, waar zij dikwijls in groote troepen duiken en rondzwemmen, om hun voedsel te zoeken, dat bijna uitsluitend uit kleine kreeftdierpjes van het geslacht *Euphasia* bestaat. Met den opkomenden vloed keeren zij in kleine groepen of alleen terug. Zij komen onder water aangezwommen — in de branding is een zwak geplas merkbaar — zij bestijgen het strand, rekken zich uit, schudden het lichaam en de vleugels, en laten een sissenden roon hooren. Zij haasten zich volstrekt niet naar hun nestplaats terug te keeren, maar richten toch langzamerhand koers daarheen. De jongen wachten hier op hen en snellen hun dikwijls tegemoet, als zij de steile rotsen beklimmen.

Het is mij nog niet duidelijk geworden of het afkeer der ouders is of list om hen te voederen, of wat het anders kan zijn, maar dikwijls snelt de pingoeïn weer terug en ijlt over de vlakke weg, vervolgd door een of twee luid piepende jongen, die zoo hard loopen,

als hun kleine pooten hen kunnen dragen. Menigmaal heb ik gezien, hoe de oude werkelijk ontvluchtte en de jongen dan treurig naar huis terugkeeren. Gewoonlijk echter laat de oude vogel zich inhalen, en nu volgt onder onophoudelijk gekakel een interessant en in haar eenvoudige natuurlijkheid, roerend tooneel. De moeder — het kan ook de vader zijn — buigt den kop en geeft bij klompjes de verzamelde kreeftjes over in den bek van het jong, dat den snavel in dien van den ouden vogel steekt en met uitgespreide vleugels klappert.

Ofschoon de jonge vogel gulzig het geboden voedsel aanneemt, is zij toch daar niet zoo ijverig mee bezig, of het bemerkt de nadering van den mensch, en maakt aanstalten, hem te ontvluchten. De voeding neemt een vrij grooten tijd in beslag, dan keert het jong gewoonlijk naar de broedplaats en de oude naar het strand terug. Zijn er twee jongen, die voedsel moeten hebben, dan trachten ze elkander weg te stooten en dringen zich naar voren. Nimmer heb ik echter een bepaalde vechtpartij tusschen hen gezien. Het is mij niet gebleken of oude vogels ook andere jongen dan de hunne voederen. Dikwijls liepen er jongen rond en zochten bij verschillende oude vogels voedsel te bekomen, maar ik heb nooit gezien, dat dit hun gelukte. Toch ben ik overtuigd, dat deze vogels dikwijls pleegkinderen aannemen, die zij grootbrengen. Hun geheele communistische levenswijs stemt met zoiets overeen. Het is eigenaardig, dat de pingoeïns zelden hun redding in het water zoeken, zelfs als zij direct aan het strand aangevallen worden: eerst als men ze zoover in 't water drijft, dat zij reeds nat zijn geworden, zoeken zij dit toevluchtsoord op. Hun bestendig streven om de rotsen te beklimmen bewijst duidelijk, dat zij zich bewust zijn van het groote voordeel, om bij een strijd met hunsgelijken zoo hoog mogelijk te staan.